

Statens vegvesen

Smart mobilitet og bærekraft

«Smart mobilitet og interoperable tjenester» og «Smart mobilitet – veiledning og tiltak»

Innhold

Hvorfor har dette arbeidet vært nødvendig? – **bakgrunnen for arbeidet**

Hvordan har vi jobbet? – **gjennomføring og involvering**

Resultatet - **rapportene**

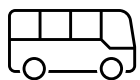
Hvorfor ønsket vi å gjøre dette?

Startet opp under prosjektet «Smarte byer» og «ITS-programmet»

EU's «Green Deal» og EU's mobilitets strategi

Vi ønsker et bærekraftig transportsystem, viktig å peke på gode løsninger

Prosjektet «Smarte byer» har gitt begrepet «Smart mobilitet» følgende innhold: «Smarte byer skaper bærekraftig mobilitet når de er støttet av ITS»

Hvordan har arbeidet foregått?

Prosjektgruppe etablert

Arbeidet utført «Myndighet og Regelverk» (Vegtransport), fagdelen av Vegdirektoratet med hjelp fra ekstern konsulent.

Referansegruppe

Vi har hatt med oss en referansegruppe med representanter fra alle fylkene og KS. Vi ønsket at fylkene selv kunne delta eller be utvalgte kommuner delta i arbeidet. Flere fylket har ønsket å ha med flere enn en representant noe vi synes har veldig bra. **Stort engasjement er flott!**

«Læringsnettverk, Smart mobilitet i distriktene»

Gjennom KS ble vi invitert inn i «Læringsnettverk, Smart mobilitet i distriktene» . Dette etablert av Kommunal og Moderniserings Departementet. **Læringsnettverket skal bidra til nye løsninger for kollektivtransport og personmobilitet i distriktene.** «Læringsnettverket er ei oppfølging av [Meld. St. 5 \(2019–2020\) Levende lokalsamfunn for fremtiden—Distriktsmeldingen](#), som trekkjer fram samferdsel og smart mobilitet som eit av fleire viktige område som bidreg til livskraftige lokalsamfunn.» kilde: [regeringa.no](https://www.regeringa.no)

To rapporter er laget

- «Smart mobilitet, likhet og interoperable tjenester»
- «Smart mobilitet – veiledning og tiltak»

Hensikten er å presentere praksis og erfaring fra andre land og vise til trender og teknologi-utvikling, for å gjøre norske byer og tettsteder bedre forberedt for smarte mobilitets-tjenester og sikre interoperabilitet og likhet i landet.

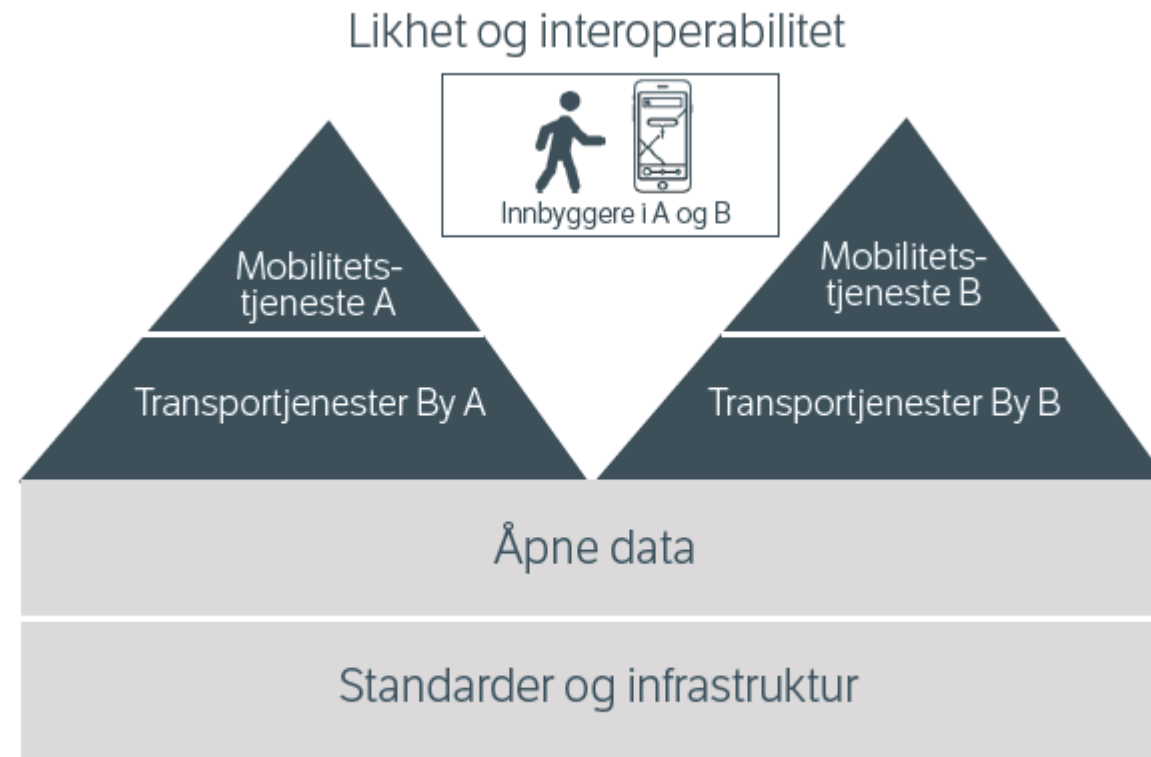
Hensikten med veiledningen er å gi faglig støtte til alle deler av prosessen med å innføre tiltak og tjenester for smart mobilitet i byer og større steder. Det er et gjennomgående eksempel, aktuelle tiltak er omtalt og det er lagt inn aktive lenker ligger i rapporten

Målgruppe - Personer i kommuner og fylker som jobber med transport og mobilitet i et bredt perspektiv. Dette kan være byplanleggere, trafikkplanleggere, mobilitetsutviklere, lokale transportselskap og andre fagpersoner på transportområdet.

Tidshorisonten - 3-5 år fram i tid.

«Hvorfor og hvordan gjøre ting likt!»

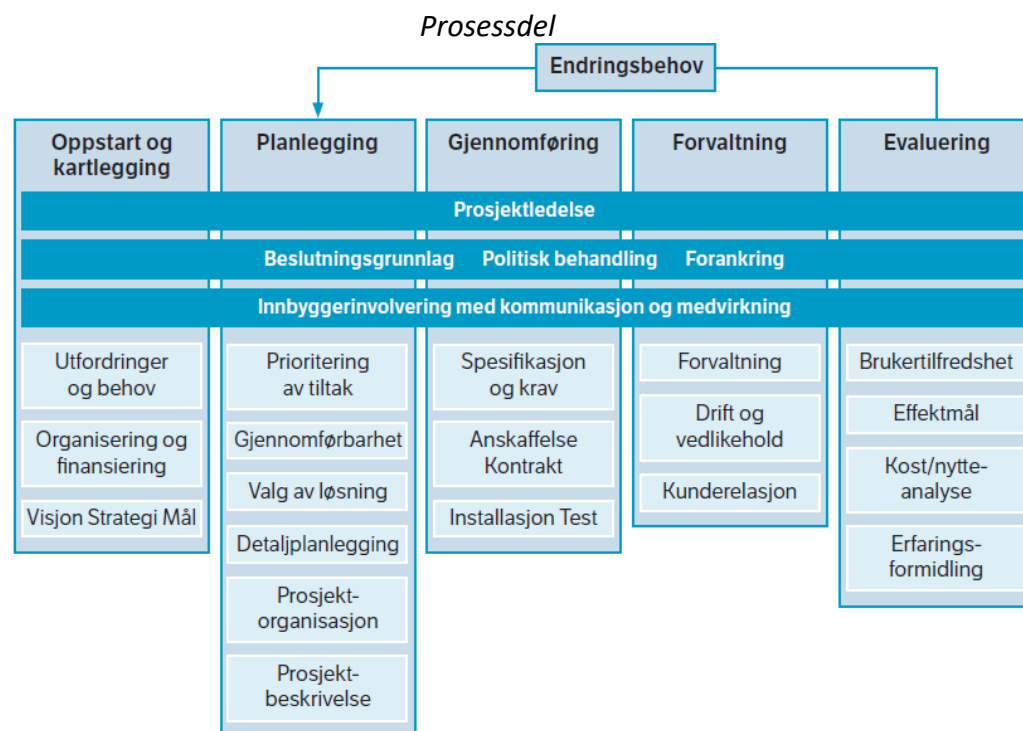

Figur 9. Lokale mobilitetsløsninger og deres omgivelser

«Smart mobilitet – veiledning og tiltak»

«Skal være en hjelp til å planlegge etablere mobilitetsløsninger som svaret på identifisert behov! Inneholder en **prosessdel** og en **tiltaksdel**»

Figur 2. Prosessstrinn og oppgaver for tiltak innen smart mobilitet.

Tiltaksdel		
A3	Hente data fra eksisterende offentlige systemer	Eksempel åpne datakilder: Nasjonal vegdatabank (NVDB) for kommunene Geovekst-samarbeidet Kartverkets gratis data Datakatalogen i Transportportal (beskrivelse av åpne transport-data)
A4	Datafangst fra kommersielle tjenester	Noe kan finnes via datakatalogen i Transportportal. Lokalt gjøre nødvendige avtaler for vilkår og dataflyt samt teste ut aktuelle datasett der det finnes relevante, nyttige data frembrakt av kommersielle tjenester. Eksempel: Sparkesykler (Kilde EnTur)
A5	Beskrive egne datasett med metadata i nasjonalt tilgangspunkt for transportdata (National Access Point – NAP) transportportal.no	Det ligger hjelpesider knyttet til transportportal.no . Om nødvendig kan man kontakte forvaltere av tilgangspunktet. Kontaktdata finnes på portalen.
A6	Behovskartlegging lokalt næringsliv og virksomheter	Gjøre undersøkelse av næringslivets transportutfordringer og deres behov for tiltak. Systematisere forslag om nye løsninger for transport og mobilitet som støtter næringslivet. Det kan være riktig å inkludere behov og ønsker fra andre virksomheter og arbeidsplasser i tillegg til næringsliv. Eksempel: Mye relevant stoff kan finnes i veileder for «Næringsvennlig kommune» fra Innovasjon Norge.
A7	Lokalt innovasjonsforum	Vurdere å opprette et lokalt forum for samarbeid og innovasjon innen smart mobilitet med hensiktsmessig deltakelse. Et utgangspunkt kan være «4helix», bestående av myndighet, næringsliv, akademia og innbyggere. Det kan også være aktuelt å knytte seg til eksisterende nettverk i regionen eller nasjonalt. Eksempel: KS har utviklet et veikart for tjenesteinnovasjon som finnes her .

«Smart mobilitet – veiledning og tiltak»

«Det er et gjennomgående eksempel «Dalby», i rapporten som skal være hjelp for å forstå hvordan veiledningen skal brukes»

Målområder

A: Bedre innovasjon og samhandling

B: Større bærekraft

C: Bedre livskvalitet

D: Høyere brukertilfredshet

Kjerneverdier

Kjerneverdier

- Miljø og klima
- Riktig arealbruk
- Sosiale og levende byer og nabolag
- Myke trafikanter
- Lik tilgang
- Trygt og sikkert
- Folkehelse
- Eierskap og marked

Statens vegvesen og NTNU arrangerte en samling for fageksperter om dette temaet i oktober 2018. Dette arbeidet kom fram til et sett av viktige kjerneverdier

Tiltaksoversikt

A3	Hente data fra eksisterende offentlige systemer	Eksempel åpne datakilder: Nasjonal vegdatabank (NVDB) for kommunene Geovekst-samarbeidet Kartverkets gratis data Datakatalogen i Transportportal (beskrivelse av åpne transport-data)
A4	Datafangst fra kommersielle tjenester	Noe kan finnes via datakatalogen i Transportportal. Lokalt gjøre nødvendige avtaler for vilkår og dataflyt samt teste ut aktuelle datasett der det finnes relevante, nyttige data frembrakt av kommersielle tjenester. Eksempel: Sparkesykler (Kilde EnTur)
A5	Beskrive egne datasett med metadata i nasjonalt tilgangspunkt for transportdata (National Access Point – NAP) transportportal.no	Det ligger hjelpesider knyttet til transportportal.no . Om nødvendig kan man kontakte forvaltere av tilgangspunktet. Kontaktdata finnes på portalen.
A6	Behovskartlegging lokalt næringsliv og virksomheter	Gjøre undersøkelse av næringslivets transportutfordringer og deres behov for tiltak. Systematisere forslag om nye løsninger for transport og mobilitet som støtter næringslivet. Det kan være riktig å inkludere behov og ønsker fra andre virksomheter og arbeidsplasser i tillegg til næringsliv. Eksempel: Mye relevant stoff kan finnes i veileder for «Næringsvennlig kommune» fra Innovasjon Norge.
A7	Lokalt innovasjonsforum	Vurdere å opprette et lokalt forum for samarbeid og innovasjon innen smart mobilitet med hensiktsmessig deltagelse. Et utgangspunkt kan være «4helix», bestående av myndighet, næringsliv, akademia og innbyggere. Det kan også være aktuelt å knytte seg til eksisterende nettverk i regionen eller nasjonalt. Eksempel: KS har utviklet et veikart for tjenesteinnovasjon som finnes her .

«Det er et gjennomgående eksempel «Dalby», i rapporten som skal være hjelp for å forstå hvordan veiledningen skal brukes»

Målområder

- A: Bedre innovasjon og samhandling
- B: Større bærekraft
- C: Bedre livskvalitet
- D: Høyere brukertilfredshet

Ønsker å oppnå Målområder	Støtter opp om Kjerneverdier	Satser på Tiltak/delmål	Gir måloppnåelse KPIer (eksempler)	Tiltaksoversikt	
A Bedre innovasjon og samhandling (FN9 og FN17)	Eierskap og marked	Digitalisering, dataplattformer, teknologifokus, åpenhet, deling, automatisering, innovasjon, grønn næringsutvikling, piloter, sektorsamarbeid, offentlig privat samarbeid (OPS)	- Tilgjengelighet av data - Teknologi-bredde - Deltager-bredde - Næringsbarometer	te data fra isterende offentlige emer	Eksempel åpne datakilder: Nasjonal vegdatabank (NVDB) for kommunene Geovekst-samarbeidet Kartverkets gratis data Datakatalogen i Transportportal (beskrivelse av åpne transport-data)
B Større bærekraft (FN 6, 7, 11, 13)	- Miljø og klima - Riktig arealbruk	Transportriktig arealbruk, kollektivtrafikk, fossilfri prioritering, klima- og miljøfokus, tilrettelegging for sykkel og gange, regulering av bilbruk, standardisering	- Andel fossilfrie kjøretøy - Trafikkarbeid bil og buss - Ladepunkter - Km sykkelvei/ gåstrøk	afangst fra mmerielle tjenester	Noe kan finnes via datakatalogen i Transportportal. Lokalt gjøre nødvendige avtaler for vilkår og dataflyt samt teste ut aktuelle datasett der det finnes relevante, nyttige data frembrakt av kommersielle tjenester. Eksempel: Sparkesykler (Kilde EnTur)
C Bedre livskvalitet (FN 1, 2, 3, 4, 8)	- Trygt og sikkert - Folkehelse - Sosiale og levende byer og nabolag	Trafikksikkerhet, trivelige stedsmiljøer, attraktive botilbud, folkehelsefokus, ren luft, gå-strategi, grøntområder, natur i byen	- Antall person-skadeulykker - Innbyggerutvikling - Luftkvalitet	krive egne datasett / metadata i nasjonalt inngangspunkt for transportdata (National Access Point – NAP) sportportal.no	Det ligger hjelpesider knyttet til transportportal.no . Om nødvendig kan man kontakte forvaltere av tilgangspunktet. Kontaktdata finnes på portalen.
D Høyere brukertilfredshet (FN 10, 12, 16)	- Myke trafikanter - Lik tilgang	Informasjon overalt, kombinerte mobilitetstjenester (MaaS), universell utforming, bestillingstjenester, brukermedvirkning, oversiktlig, valgfrihet	- Tjenestebredde - Billett- og bestillingsdata - Innbyggerbarometer	ovskartlegging ylt næringsliv og somheter	Gjøre undersøkelse av næringslivets transportutfordringer og deres behov for tiltak. Systematisere forslag om nye løsninger for transport og mobilitet som støtter næringslivet. Det kan være riktig å inkludere behov og ønsker fra andre virksomheter og arbeidsplasser i tillegg til næringsliv. Eksempel: Mye relevant stoff kan finnes i veileder for « Næringsvennlig kommune » fra Innovasjon Norge.
				alt ivasjonsforum	Vurdere å opprette et lokalt forum for samarbeid og innovasjon innen smart mobilitet med hensiktsmessig deltagelse. Et utgangspunkt kan være «4helix», bestående av myndighet, næringsliv, akademia og innbyggere. Det kan også være aktuelt å knytte seg til eksisterende nettverk i regionen eller nasjonalt. Eksempel: KS har utviklet et veikart for tjenesteinnovasjon som finnes her .

Tabell 2. Struktur for målsetting og oppfølging

Statens vegvesen

Takk for oppmerksomheten!